රටට වැඩකළ උදාර නායකයා

ඔහු තොද ආදර්ශමත් ගෘහ[illegible] [illegible] තන්ත්‍රවාදියෙකි ලෙසද [illegible] සිටියෙකි. [illegible] වූවෙකි. ආදර්ශමත් [illegible] යෙකි.

මේ ගුණ එක් තැනෙක [illegible] වන්නේ කලාතුරකිනි. [illegible] එච්. මෙත්තානන්ද මහතා ඒ ගුණයන්ගෙන් අනුන දුර්ලභ ගුණයේ පුද්ගලයෙකැයි කීම කිසි සේත් අතිශයෝක්තියක් නොවේ.

මෙත්තානන්ද මහතා [illegible] වූ ඒ ගුණ දුවුවේ ඔහු [illegible] ලබින් ඇසුරු කළ අය පමණක් නොවේ. ඔවුන් [illegible] ඔහුගේ ඒ ගුණ කැපී පෙනුණේය. එසේ වුවද ඔහු අවංකව ක්‍රියා කළ නිසාය. ජාතික සමෘද්ධිය සඳහා වැදගත් වූ බලවේගයක නායකත්වය දැරීමෙහි ඔහු සමත් වූයේ ද ඒ නිසාය.

මෙත්තානන්ද මහතා ගේ ජීවිතය තුළ කැපී පෙනුණු විශේෂ ගුණ පහකි. ඔහු තනි තරු තණ්හාවෙන් ක්‍රියා කළේ නැත. ධන රැස් කිරීමේ ආශාවකින් වැඩ කළේ නැත. ආවාට ගියාට ප්‍රකාශ කළේ නැත. ප්‍රජාතන්ත්‍ර වාදය විනාශ වන්නට ඉඩ තැබුවේ නැත. රක්ෂාව සඳහා ඉඟැන්නුවේ නැත.

දිවා රෑ නොබලා

මෙත්තානන්ද මහතා බෞද්ධ ධර්මය [illegible] [illegible] ලෙස [illegible] වය පිළිබඳ [illegible] දිවා රෑ [illegible]

ය. දේශපාලනය [illegible] [illegible] [illegible]

ඔහු කවදාවත් ඔබේ ඔබේ කම් පැතුවේ නැත. ඔ[illegible] සමේ අසුන් පතා [illegible] ද නැත. සෙනෙට් මන්ත්‍රීයේ අසුන් සොයා ගියේ ද නැත. විවිධ කටයුත්තෙහි [illegible] ඔහුගේ කාර්ය බහුල ජීවිතය හදවතේ මෙහෙයැවීම අනුවම සැකසුණේ විය.

වාම් ජීවිතය

මෙත්තානන්ද මහතා බුද්ධිමතෙකි. සිය උගත්කමින් බුද්ධිය අනුව ගිය රැස් කොට ගෙන සුඛෝපභෝගී සම්පත් උරුම කර ගැනීමේ සැකියාවක් ලබන්නට ඔහු ඉඩ තිබිණි. එහෙත් ඔහු විචිත්‍ර මගට බවුසේ නැත. සම උග තෙක් නිසාම බුද්ධිමතෙක් වශයෙන් ඔහු වාම් වන මග තෝරා ගත්තේය. වාම් බව ඔහුගේ ජීවිතයත් පසරයත් හා වෙලී පැවතිණි.

මෙත්තානන්ද මහතාගේ ඇඳුම වූයේ රෙදි [illegible] ඇති සමයි. ඔහු ජීවිතයේ ද ඉතා වාමටය. [illegible] [illegible] ඩස්රියෙන් ද ගමන් කළේය. අන්තිම කාලයේ දී සිය නිවසේ ටැලිෆෝන් [illegible] තබා ගන්නේ නැත. බාහිර ඔපයෙන් බැහැර [illegible] මෙත්තානන්ද මහතා සියදිවසේ දරක් ගත් නිවහන සිනිවිලි ක්‍රියාත්මක කිරීම මුල් කොට ගත්තේය.

මෙත්තානන්ද මහතා ගේ [illegible] ජීවිතය [illegible] එක සටනක් වී යැයි කිව ද නිවැරදි. එය සිය ජීවිත සටනට [illegible] වූවක් නො විය. ජාතික සංස්කෘතිය

සිංහල බෞද්ධ ජනතාවට සාධාරණ අයිතිවාසිකම් ලබා දීම පිණිස ගෙන ගිය ව්‍යාපාරයේ දී මෙත්තානන්ද මහතාණන් සමග කිට්ටුවෙන් කටයුතු කළ වර්තමාන කර්මාන්ත හා සිවර ඇමැති

පිලිප් ගුණවර්ධන විසිති

නිවහල් කරලීමේ සටනකි. මෙරට ජාතිකත්වයට වැදී තිබුණු පාහැගිසි ලන්දේසි ඉංග්‍රීසි වැනි විදේශීය සැයම් ඉවත් කර ලීමේහි ඔහු නො නැවති සටන් කළේය. ඒ සඳහා ජනතා සහයෝගය ලබා ගැනීමේහි ද සමත් කළේය

ඒ සඳහා ඇතැම් විවේක උග සමූහයක යෙදී [illegible] ඔහුව සිදු

විය. ඒ සටන ගෙනයාම සඳහා ඔහු අතේ තියුණු අවියක් ද විය. එනම් කරුණු දැන කරුණු ඇතිවීම සිය අදහස් ඉදිරිපත් කිරීමේ ශක්තියයි. ඔහ කතා කළේද ලිපි ලීවේද තමා කියන දේ ඔප්පු කෙරෙන සංඛ්‍යා ලේඛන ඇතිවීමය. පැහැදිලි හේතු ඇතිවීමය.

සිතේ ඉවාගත් අදහස් අනුව ආවාට ගියාට ඔහු කවදාවත් කතා කළේ නැත. තමා කියන දෙයෙහි, තමා දක්වන හේතු වෙහි ඉතිහාසය ඉළුම්නින්ම ඉදිරිපත් කර දැක්වීමෙහි පවා ඔහු සමත් විය. මෙත්තානන්ද මහතා සූර සටන්කාමියෙකු වශයෙන් කැපී පෙනී යාමෙහි ඒ ශක්තිය මූලික හේතුවක් විය.

එසේම එඩිතරව කෙලින් කතා කිරීමේ ශක්තියද ඔහුට තිබිණි. ජාතිකත්වය ගැන, ජාතික සංස්කෘතියට එල්ල වී ඇති බාධා ගැන කැකෝ හැඟීමට කිසිවෙක් ඉදිරිපත් නොවූ කාලයකදී මෙත්තානන්ද මහතා කෙලින් කතා කළේය. කාට වැදුනත්, කොතැනට පිදුනත් ඔහු පැකිලුණේ නැත. කිව යුතු දේ කිව යුතු තැනදී එඩිතරව පැවසුවේය.

ඔහුගේ සටනේ පදනම වූයේ ජාතික සංස්කෘතියයි. ඒයට පහර වැදුණු හැම තැනෙකටම ඔහුගෙන් ද පහර වැදුණේය. ඉංග්‍රීසි [illegible] සිවිසදී පවා ඔහු නොබිය වව සිය ජාතික සංස්කෘතිය වෙනුවෙන් කතා කළේය. ජාතික සංස්කෘතියට අනුවම ජීවත් වූයේය.

ඉංග්‍රීසි [illegible]

මෙත්තානන්ද මහතා ඉංග්‍රීසි [illegible] තයේදී මට ඔබ ගැසිණි. මාද ආනන්දයේ ආදි ශිෂ්‍යයෙකු වුවද ඒ මහතාගෙන් මා ඉගෙනීම ලබා නැත. එහෙත් මගේ සොහොවුරු රොබට් ඔහුගේ ශෝලයෙකි. ඉංග්‍රීසි [illegible] සිටියදී මෙත්